

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnistvo je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

V Ljubljani, 9. avgusta.

Mnogo se je že govorilo o reformah v Armeniji, in v Carigradu so se že posebne komisije o tej zadevi posvetovale. Uspeh njih posvetovanj je pa bil vselej ta, da se je vsa stvar zopet odložila in so se zapisniki spravili mej druge stare akte. Videlo se je, da Turčija nema dobre volje, da bi uvela kake reforme, ali se pa ne čuti dovolj močne, da bi reforme mogla izvesti.

V Carigradu imajo tudi pomisleke proti uvedanju reform v turških pokrajinah. Če bi se točno izvel Berolinski dogovor, bi se začele kristijanske narodnosti vedno bolj razvijati in krepiti. Baš tega ojačenja se pa Turki boje, kajti kadar bodo kristijanske narodnosti dovolj silne, utegnile bi poskusiti, da otresejo turško igo. Mnogi turški vladni krogi so preverjeni, da je najboljša ona politika, da se na vso moč zavira razvoj kristijanskih narodov.

Evropa, ki je v Berlinu prevzela odgovornost, da se bodo reforme v Turčiji izvele, se za kristijane dosti ne briga. Njej je le na tem ležeče, da se vsaj še nekaj let ohrani mir v orijentu, naj potem Turki še tako ravna s kristijani. Seveda ko bi šlo za žide, bi se evropske vlasti že oglasile, a ko gre za kristijane pa vse molče. Mirno Evropa gleda, da se Bolgari, Srbi in Armenci v Turčiji po nedolžnem zapirajo in odpošiljajo v oddaljene kraje. Mirno gleda Evropa, da muhamedanski roparji napadajo kristijansko prebivalstvo v Makedoniji, Stari Srbiji in Armeniji. Roparji celo udirajo čez srbsko mejo, a vender se ne zmeni Evropa za vse to. Neki kurdski ropar, ki je grozno razsajal po Armeniji, je sicer prišel pred sodišče, a ko je bil oproščen, je Evropa vse mirno vzela na znanje.

Največ pa trpé učitelji v Makedoniji. Turki vidijo v njih največje nasprotnike. Učitelji delajo za narodno omiko in tako pospešujejo narodno zavest mej kristijanskimi narodnostmi, v kateri vidijo Turki nevarnost za otomansko državo. Turki bi najrajši kar pozaprli vse šole, če bi se ne bali ustaje. Učitelj mora biti jako previden pri učenju. Mej družim ne sme ničesar omeniti o zemljepisni turške države, da učenci ne zvedó pravih razmer. Dobé se pa vedno v Makedoniji, Stari Srbiji, pa tudi v Armeniji rodoljubi, ki žrtvujejo velike zneske za šole in tudi rodoljubi, ki se ne ustrašijo nevarnosti

učiteljskega poklica. Tako je baš mej nekaterimi kristijanskimi prebivalci na Turškem omika bolj razširjena, nego bi kdo pričakoval pri znanih turških razmerah.

Zadnje dni se je mnogo pisalo o nemirih mej Armenci v Carigradu. Povoda tem izgredom je iskati le v postopanju turških oblastev. Nedavno je umrl v Parizu bogat Armenec Sanasarian, kateri je osnoval v Armeniji mnogo šol iz svojih sredstev. Posebno dobra je bila šola v Erzerumu, ki se je osnovala z njegovo podporo. Na njej poučevali so profesorji, ki so se izobraževali na evropskih velikih šolah. Turškim oblastvom je bila ta šola že dolgo trn v peti. Prav je prišla Turkom neka ovadba, da imajo Armenci Erzerumski v cerkvi in v omejenih šoli spravljenega mnogo orožja. Sodi se, da je bil ovaduh armensko-katoliški patrijarh Azarian v Carigradu in zaradi tega se je sedaj nasprotje mej pravoslavni in katoliški Armenci jako poostri. Turška vlada je naročila guvernerju, da preišče šolo in cerkev. Turški vojaki udrli so cerkev, ko je bilo baš mrtvaško opravilo za Sanasarianom. Narod je bil zaradi tega jako razdražen in nastal je hud boj, v katerem je bilo mnogo mrtvih in ranjenih, mej drugimi tudi ubit Erzerumski škof Irtišjan.

Turška vlada pa ni oblastev poučila, da se mora pri takih preiskovanjih taktneje postopati, da zlasti ne gre mej božjo službo stikati po cerkvah, temveč je le dva generala poslala za guvernerja v Armenijo. Prepovedala je še tiskanje armenskega koledarja za bodoče leto. Naravno je, da so tudi Carigrajski Armenci bili jako nevoljni, videč, kako se postopa z njih soverci in soplemeniki v Aziji. Razdraženost je bila tem večja, ker so došle v Carigrad vesti, da so Kurdi in Čerkesi zopet ropali po armenskih selih, in da oblastva ničesar ne stori za varnost armenskega prebivalstva. Carigrajski Armenci so začeli zahtevati, da bi se patrijarh zanje odločno potegnil na višjem mestu in vso stvar tudi povedal sultanu. Če bi pa vlada turška še potem ne hotela ničesar storiti, da se zboljšajo razmere v Armeniji, tedaj naj bi pa patrijarh dal demisijo. Tega pa patrijarh ni hotel storiti, ker je on le orodje v rokah turške vlade. Tu je omeniti, da je na Turškem mnogo duhovščine, ki vedno podpira

turško vlado, kakor smo že zgoraj omenili o katoliškem-armenskem patrijarhu, ki je turški vladi na ljubo postal celo ovaduh. Ker pravoslavni armenski patrijarh ni hotel ničesar storiti v opisani zadevi, začeli so Armenci zahtevati, da naj odstopi in to je dalo povod znanim nemirom v Carigradu.

Ti nemiri so pa imeli vsaj ta uspeh, da se je pozornost Evrope zopet obrnila na Armenijo. Posebno v Angliji utegne Gladstone porabiti to zadevo in opomniti vlado, da treba Turke podrezati, da izvedó reforme. To vedó tudi v Carigradu in zaradi tega je Turčija tako hitela s posebno noto velevladnim pojasniti, da ti nemiri neso bili tako pomenljivi. Sedaj je Evropa moralno prisiljena, da se vsaj z besedo potegne za Armence. Seveda dosti nade ni, da bi opomini diplomatov imeli kaj praktičnega uspeha. Vsa zadeva se bode zopet pozabila, dokler novi še resnejši dogodki ne prisilijo Evrope, da se bode pečala zopet z orijentom in mnoga znamenja že kažejo, da temu ne bode več dolgo.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani, 9. avgusta.

Državnozborna desnica.

Graški konservativen list jako pesimistično presoja položaj. Vsem vodjam državnozbornske desnice se že majoje tla pod nogami. Vsa desnica se majoje in čuditi se bode le, če sedanja večina ostane po bodočih državnozbornskih volitvah. Da pa razpada večina, temu neso krivi niti nemški konservativci, niti Staročehi, niti Poljaki, niti Slovenci, ki so vedno verno vlado branili proti levicarjem. Kriva sedanjemu stanju je vlada, ki je vedno omahovala in se ni mogla odločiti, da bi izvela program, kateri je razvijala v več prestolnih govorih. Če bode vlada še nadalje omahovala, bode desnica popolnoma razpala. Možje na vladnem krmilu naj dobro premisli, je li prav, da se umaknejo liberalcem.

Deželnozbornske volitve.

Dunajski listi so že poročali, da na Koroškem izvolitev kakšnega nemškega konservativca ni nemogoča. Izid volitev volilnih mož je pa pokazal, da tega ni pričakovati. Nemški konservativci nemajo tal na Koroškem. Vsa njihova prizadevanja so zaman. Jedina konservativna poslanca v deželnem zboru hodeta zopet Slovenec Einspieler in Muri, Slovenci bodo pa tudi letos zmagali samo v enem

LISTEK.

Nedeljsko pismo.

Dné 24. septembra t. l. doteklo bode petindvajset let, odkar se je vršila v južnoštajerski metropoli Slomškova slavnost, h kateri je došlo mimo družih rodoljubov tudi šestdeset „Sokolov“ iz Ljubljane. Petindvajset let je v življenju naroda razmerno kratka doba, in vender kolika razlika mej takrat in danes!

L. 1865. prišli so Mariborski turnarji na kolodvor pozdravljat „Sokole“ Ljubljanske in vpričo mnogobrojnega občinstva segla sta si slovenski „Sokol“ in nemški turnar v roke, turnarji in „Sokol“ so celo vkupe javno telovadili in vsi stekli si splošno priznanje. Bilo je sicer tudi takrat že nekoliko turnarjev, ki so na Febberjevem otoku rezali si palice z ne baš laskavim namenom, da je bodo rabili proti „Sokolom“, kar so si pa korenito v pravem času premislili. — V obče pa je bila takratna veselica velelepa, in Mariborčani pokazali so se ne le uljudne, marveč celo izredno gostoljubne.

Od takrat premenilo se je marsikaj. Ta odletel je na levo, oni na desno, marsikaterega vzele so vaše zemlje moči. Maribor sam pa, ki je takrat imel še polovičarsko lice, izpremenil se je, kakor je pokojni Vičko Dragan (Trstenjak) v Janežičevem „Glasniku“ prav duhovito prorokoval, ponemčil se je in mestni zbor niti ne dopušča, da bi z razvitimi zastavami v sprevodu korakali po mestnih ulicah.

Tu so pač umestne pesnikove besede: „Mi ustajamo, in vas je strah!“ Ne samo, da se nas bojé, bojé se že naših nedolžnih trobojnic, dasi za to nemajo najmanjšega povoda. Slovenci ne prihajajo z izzivajočim namenom, praznovati hočejo le pevsko slavnost ter v koncertu pokazati, kako zmogovito je v kratkih letih napredovala slovanska in slovenska pesem. In kakor so pred petindvajsetimi leti Ljubljanski „Sokol“ z izvrstnimi svojimi vajami uprav presenetili Mariborčane, tako jih bodo to nedeljo slovenske pevke in pevci slovenski. To nedeljo slavili bodemo velik uspeh na pevskem polji ter nastopali v mogočnem zboru, kakeršnega Maribor še ni videl, niti čul v ozidji svojem.

Na prijaznem holmci nad Mariborom, na tako-

zvani Kalvariji uzidana je plošča, na kateri se mej drugim čitajo tudi stih:

„Hier stand die Feste Marburg
Vor mehr denn Tausend Jahren,
Zum Schutz vor Hunnen, Wenden
Und andren Feinds Gefahren.“

Trdnjava ta zgrudila se je v prah, skoro ni več niti sledu o njej, pod njo pa se je ustanovil novodobni in deloma elegantni Maribor, ki je tudi kolikor toliko trdnjava, žal, da še vedno, in rekel bi skoro, vedno bolj protinarodna. Ta novodobni Maribor, bode baš ta dan doznal, da se stih na omenjeni plošči neso povsem obistinili, da Slovenci še neso izginili z Malega Štajerja, marveč da še žive in napredujejo tako vrlo, da jih več ni smeti zmatrati za inferiorno pleme.

S tem, da se nas v nedeljo snide več stotin v lepo napredujočem Mariboru na krasni pevski veselici, hočemo baš pokazati, da se, živeči v srečni dobi blažene spravljivosti, tudi mej Nemci čutimo domače. Kakor je „Slovensko pevsko društvo“ poprej bilo priredilo svojo veselico na lepem vrtu oo. minoritov na Ptui, lani pa v Celji, tako je letos prišla vrsta na Maribor. Pošteni Nemci bodo iz-

volilnem okraji, ker so volilni okraji Nemcem ugodno razdeljeni.

Vnanje države.

Grškosrbsko zblizanje.

Nekateri listi so zvedeli, da Rusija deluje na to, da bi zblizala Grško in Srbijo in tako napravila neko protivesje proti bolgarskoturškim težnjam na Balkanu. Ta vest se nam pa ne zdi prav verjetno, kajti ruski veleposlanik Nelidov bi gotovo ne bil odšel na trimesečni dopust, ko bi Rusija sedaj nameravala začeti tako važno akcijo. Na Grškem in v Srbiji se pa v resnici naudušujejo za tako zblizanje. Grški listi celo zahtevajo veliko povečanje vojske, da bode Grška mogla varovati svoje koristi na Balkanu in se v bodoče njena beseda v Carigradu ne bode tako prezirala, kakor se je, ko je šlo za ime novanje makedonskih škofov.

Židje v Rusiji.

Dementujejo se vesti, da hoče ruska vlada izdati nekatere nove naredbe proti židom. Dotične vesti je bil raztresel angleški list „Times“ in s tem vzbudil veliko razburjenost proti Rusiji v židovsko liberalnih krogih ne le v Evropi, temveč tudi v Ameriki. V amerškem parlamentu se je celo predlagalo, da predsednik skuša Rusijo odvrniti, da bi židom ne omejila še huje pravic. Sedaj pa tega treba ne bode, ker ruska vlada baje na tako omejenje niti mislila ni.

Francoski zbornici

odšli sta tudi na počitnice. Njijino zasedanje je trajalo skoro sedem mesecev, pa ni bilo posebno plodovito. Mnogo časa se je potratilo z verifikacijami volitev. Zbornica je pa tačas obrabila tudi jedno ministerstvo. V marci je namreč odstopila Tirardova vlada in prišel na krmilo Freycinet. Duša novi vladi je pa Constans, kakor je bil prejšnji.

Medicinski kongrés

zboruje zdaj v Berlinu. Zbralo se je kacic 5000 zdravnikov iz vseh delov sveta. V vseh nagovorih posebno odlikujejo francoske zdravnike. Nemški zdravniki jako proslavljajo francosko znanstvo. To ima očitno političen namen. Nemci se bojé Francije in zatorej ne pusté nobene prilike, katera bi utegnila pripomoči, da se zboljšajo razmere s Francijo. Zdravniki so uplivni možje, in dobro bi bilo, če odnesó dober utis iz Berlina, mislijo si Nemci. Morda bodo le s svojim uplivom nekoliko pripomogli, da se v Franciji pomanša sovraštvo do Nemcev.

Volitve v hesenski deželni zbor.

Pri volitvah v hesenski deželni zbor pridobili so socijalni demokrati, protisemiti in naprednjaki po jeden mandat. Narodni liberalci izgubili so dva, katoliška stranka pa jeden sedež. Sprememba torej ni velika in narodni liberalci bodo imeli večino, kakor doslej. Najpomembnejši je uspeh socijalnih demokratov, če se pomisli, da za deželnozborske volitve ne velja občna volilna pravica. Socijalne ideje se v Nemčiji torej ne razširjajo le mej nižjimi stanovi ampak tudi mej srednjimi.

Guatemala.

Predsednikov brat je 4. t. m. otepel 3000 guatemalskih ustašev in je razkropil, s tem pa seveda ustaja še ni končana. V Guatemali, imajo le malo vojakov in še vedno vojno s Sansalvndorjem, zatorej je le težko ugnati ustajnike. Tudi je bojevanje v teh divjih krajih težavno. Če na jednom mestu vojniki razpodé ustajnike, se pa v drugem zberó. Najhujše je pa še to, da se niti na vojake vlada zanašati ne more.

Dopisi.

Iz Ljubljane 8. avgusta. (Nekrolog).

Že zopet je posegla neizprosna Morana v naš učiteljski stan ter si izbrala tokrat najdelavnejšo primorsko učiteljico, gospodičino Dragojilo Milekovo, katera je po dolgej, zelo mučnej bolezni dne 22. julija t. l. v Ljubljani v Gospodu preminila.

Pokojnica se je rodila l. 1850. v Ljubljani; za učiteljske izpite se je pripravljala v zavodu gospe Moosove ter je sposobnostni izpit dostala z dobrim vspehom. Prvo svojo službo je nastopila l. 1872. v Kobaridu pri Gorici na Primorskem, kjer je delovala kot izredno vestna in požrtvovalna učiteljica do leta 1889., torej celih 17 let. To so bila zlata leta njenega delovanja! V šoli je živela za mladino, a izven šole zopet za drago deco, narod, vero in dom. Ona je bila prva učiteljica v Kobaridu, in ker na Primorskem kakor i drugod pouk o ženskih ročnih delih ni bil takó organizovan kakor sedaj, torej na tej šoli takega pouka v obče ni bilo, obrnila je pozornost prebivalstva trga Kobarida na sé, da je začela poučevati deklice vseh 4 razredov v tem predmetu. Posebna nadarjenost in ljubezen za izobraženje mladine v ženskem ročnem delu pa jo je sklonila, da je v izvenšolskih urah poučevala v šoli odrasle deklice brezplačno ženskih ročnih del. Gospe in gospodičine Kobariške iskale so rade pri njej pouka, sveta in pojasnila v zadevah ročnega dela. Na prošnjo „Frauenverein“-a v Mariboru, kateri je doposlal potrebnega gradiva, je izdelala brezplačno več cerkvenih oprav za revne cerkve v Bosniji. Ker so v Kobaridu bile še takrat v navadi sklepom šolskega leta očitne skušnje (Schauprűfungen) pridružila se je pokojnica z razstavo ženskih ročnih del, prirejevala je petje, deklamacije in govore. Na njeno prigovarjanje je ondotno učiteljstvo uvelo šolske „majales“, pri katerih je pokojnica kazala svojo spretnost za prirejevanje petja, deklamacij in iger. Požrtvovalni učiteljski zbor pak je večkrat na svoje stroške pogostil šolsko mladino. Vrhunec simpatij pa je dosegla pokojnica pri ljudstvu o Božiči. V teh veselih praznikih, katerih se veselí staro in mlado, sestavila je po trudapolnih pripravah v šolskej prostranej pred sobi jaslice in božično drevesce za šolsko mladino. Tržani so jej drage volje dali na razpolago daril, s katerimi je v prisotnosti roditeljev obdarovala otroke. Ni torej čudo, da so jo nazivali „naša dobra učiteljica“ in „je nismo in je ne bomo imeli nikedar“.

Pokojnica je bila tudi velika prijateljica petja. Po nedeljah in praznikih so se zbirale krog nje odrasle deklice, da so se v njenem kólu učile ubranega cerkvenega petja, takó se je v Kobaridu uvedlo skupno cerkveno petje. Takrat še v Kobariški dolini ni bila udomačena majeva pobožnost. Njenej in prošnji gospe Alojzije Nauove, posestnice v Kobaridu, je ondotni dekan g. vitez Andrej Jekše rad ustregel, da je uvel to pobožnost, katero je povzdigovalo lepo ubrano petje. V onih probujenih letih, ko so na Slovenskem rastle čitalnice po vseh večih krajih kakor iz tál, ustanovil je tudi v Kobaridu naš divni pesnik Simon Gregorčič čitalnico, katera je štela med največe onega okolišja. Pokojnica je bila vsa leta čitalničn ud ter je več let opravljala službo tajnikovo. Bila je tudi gojiteljica narodnega petja, s Kobariškimi gospodičinami je pristopila k čitalniškemu pevskemu zboru in bila tudi ud pev-

skega društva „Slavec“ v Gorici. Kolikor so jej razmere dopuščale, vadila je gospe in gospodičine v dramatik, ter uživotvorila Kobaričanom domače gledališče. Slovenska literatura je izgubila v njej navdušeno podpornico. Naročila si je vsako boljše slovensko knjigo, vzdrževala si je „Zvon“, „Kres“, „Vrtec“, „Učit. tovariš“ in ruski časopis „Hyba“. Bila je večša v govoru in pisavi slovenskega, nemškega, francoskega in italijanskega jezika, a hrvatskega samo v govoru, za druge slovanske jezike se je rada zanimala. Cirilica jej je gladko tekla izpod peresa. Nekoliko zrn njenih duševnih proizvodov se nahaja priobčenih kot pripovedke za mladino v „Vrteci“ pod imenom Petrovna in nekaj malenkostij v „Zvonu“ s pseudonimom Črnogorka. Nabirala je tudi narodne pesmi. Pokojnemu profesorju Erjavcu je nabirala kot izvrstna poznavalka flore krajevna slovenska imena z latinskimi, nemškimi in italijanskimi izrazi Kobariškega rastlinstva. Čuditi se jej je bilo, kako je znala vsako rastlino z latinskim izrazom imenovati. Pokojnemu profesorju Žolgarju, kateri je v Celji ustanovil učiteljski list „Popotnik“, bila je ona prva učiteljica-sotrudnica. Najvažnejši njen spis v tem listu je „Črtica o preji in njenej obrtniji.“ V njenej zaostalini se nahaja več nedovršenih rokopisov o nameravanej knjigi „Ženska ročna dela v ljudski šoli.“

V čast primorskemu slovenskemu učiteljstvu je bila pokojnica zelo delavna učiteljica; kar jej je preostajalo prostega časa uporabila ga je na korist dobrodelnim činom ter žrtvovala vse svoje moči dragemu narodu, ne sluteč, da si spodkopava s prenapornim delom čilo zdravje. Šolska mladina jo je v velikih počitnicah posebno nestrpno pričakovala na trgu v dolgih vrstah s šopki in cveticami. Ganenim srcem in solznim ôkom je odhajala ter se vračala v svoj ljubljani Kobarid. Kobarid jej je bil za Ljubljano najmilejši kraj na svetu. Mnogo njenih učencev in učenk je sedaj že učitelj in učiteljice, kateri so dika in ponos primorskega učiteljstva, kakor: Volarič, Gabršček i. t. d.

Pokojnica je bolehalo več let. Na prigovarjanje zdravnikov je zapustila teškim srcem svoj Kobarid ter službovala poldrugo leto v Podzemlji na Kranjskem, a tudi menjanje zraka jej ni koristilo. Upajoč na ozdravljenje, podala se je k svojim roditeljem v Ljubljano na dopust, a zamán, zadnjega pol leta ni mogla več iz postelje in naposled preselila se je v boljše življenje.

Draga mi pokojnica, oprosti, da sem se drznila opisati Tvoje delovanje, storila sem le svojo stanovsko dolžnost, da Ti stavim v „Slov. Narodu“ in v učiteljskih listih vedni spomin. Da si nam vedni uzor našemu trudapolnemu delovanju za narod, vero in dom! *) Učiteljica.

Iz Ajdovščine 7. avgusta. V torek došel je k nam Tržaški namestnik vitez Rinaldini. Pohod njegov naznanjen je bil samo nekoliko dnij poprej, a ni se znalo, s katere strani pride, o tem dobili smo stoprav v nedeljo gotovost, ko je došel vodi-

*) Prosim, da blagovolita učiteljska lista „Tovariš“ in „Popotnik“ ta nekrolog ponatisniti. Pisateljica.

➡ Dalje v prilogi. ➡

O podnebji na Krasu.

Spisal prof. Seidl za III. „Izvestje muzejskega društva kranjskega.“

Pisatelj te razprave postavil si je namen, razložiti pglavitne poteze v statistički in dinamiki zraka, ki pokriva svet mej Trstom in Ljubljano. Da vladajo ondodi zanimive posebnosti, na to je slavni vodja osrednjega meteorološkega zavoda na Dunaji J. Hann nedavno opozoril. Potem se je posrečilo vodji observatorija v Trstu F. Osnaghi-ju ustanoviti na Krasu tri meteorološke postaje. Pisatelj razprave je združil njih opazovanja z onimi iz Trsta in Postojine, da bi sezna, kako zavisi toplina nad Krasom od nadmorske višočine in zemljepisne širine. Trinajst jednačeb podaje nam uspeh te preiskave. One povedo, da toplina jako hitro upada, ako se v isti nadmorski višočini pomikamo od Trsta proti Savski dolini. Tako jaklega upadanja ne nahajamo menda nikjer več v Evropi, ker nikjer nista obmorsko in celinsko podnebje v toliki skrajnosti bližnja sosedu, kakor mej Adrijo in Ljubljansko kotlino. Bolj proti jugu je razlika mej Adrijo in Dinarskim zagorjem najbrž manja.

S fizikalnega stališča posebno zanimivo je zvedeti, kako se toplina premeni, ako se dvignemo v višje zračne plasti. Znano je, da toplina navzgor pojema. Lahko si mislimo skrajni slučaj, da se je višja zračna plast prav jako ohladila; tako, da je zgostivši se težja kakor pod njo plavajoča plast. Posledica bo pač tista, kakor če si za trenotek mislimo plast vode nad specifiško lažjim oljem: nagloma prodre težja plast skozi lažjo in se nastani pod njo; po tem je urejeno stabilno ravnotežje. Pod milim nebom se ta slučaj v vsej skrajnosti nikoli in nikjer ne pripeti. A spoznali smo, da zavisi ravnotežje v zraku od todi, pojemlje li toplina navzgor počasi ali hitro. Teoretiška preiskava je pokazala, da so zračne plasti v indiferentnem ravnotežji, ako toplina navzgor upada za 1° (pravo za pravo 0.993° C) na vsakih sto metrov; ravnotežje je stabilno, ako je lupadanje manje; labilno, ako je večje. V naravi nahajamo v obče stabilno stanje, po evropskih gorovjih se zniža toplina povprek za 0.50° C za hektometer višočinskega prirastka, v Karavankah celo le za 0.44° C; po zimi je ta znesek manji, proti poletju večji. Mej Trstom in Postojino pa dosega oni znesek, kakor uči naša razprava število 0.94° povprek na leto. Torej so

vestno zadovoljni, da posetimo baš njihovo mesto, akoravno mestni zbor našim pevkam in pevcem ni bil baš koncilijanten in bi bil skoro najrajše zaprl nam mestna vrata. Ta sklep mestnega zbora nas ni prav nič presenetil, ker poznamo svoje Pappenheimce in tudi močno užaljeni nismo bili, ker dobro čutimo, kako tesno je Mariborčanom pri srci, kadar je preveč slovenskega življa v njihovem ozidji in kadar po ulicah nekakšno odmeva glasni refrén:

„Od prvega tukaj stanuje moj rod,
Če ve kdo za druž'ga, naj reče: od kod?“

Slavnost Mariborska bode gotovo izredno lepa in stiskali bomo roke rodoljubom in prijateljem iz vseh pokrajin slovenskih, ves Mali Štajer imel bode v Mariboru svoj „rendez-vous“, zastopana bode tudi Kranjska in Primorska. Zato iskreno želim, da bi nebo bilo jasno, kakor ribje ôko, da bi jarko solnce ves dan ne zakrilo svojega obličja, s kratka, da bi vreme bilo ugodno, lepo. Lepo vreme je za vse veselice in slavnosti prvi pogoj, kajti le o lepem vremenu vlada neizkaljena radost, in te bodi pri Mariborski veselici v izobilji!

telj okrajnega glavarstva v Gorici in vse določil zaradi prihoda. Župan g. Godina, podžupan g. Casagrande in sploh vsi člani dotičnega odseka storili so vse, da se je Ajdovščina kar čez noč oblekla praznično, in da se je ob Hubliji postavil slavalok. Žal, da ne smem zamolčati, da na slavaloku ni bilo nobene narodne zastave. Kdo je temu kriv? — Ob 7. uri zvečer naznanilo nam je pokanje topičev Rinaldinijev prihod. Pri urodu v Ajdovščino razvrščena je bila šolska mladina, občinsko starejšinstvo, oboje tukajšnjega sodišča in davkarije in zastopniki vseh občin, spadajočih pod sodišče ajdovsko, veteranci, na čelu jim g. Jakobi, mnogo odličnih drugih gostov, kakor grof Lanthieri iz Vipave, grofa Attemsa in baron Hentschel iz Gorice. Ko je došel g. namestnik, zaorili so živioklici, potem ga g. župan pozdravi v slovenskem jeziku, za kar se namestnik zahvali. Na to izroči mu mlada šolarica šopek cvetic s primernim nagovorom. Gosp. namestnik se jej lepo zahvali in to v slovenskem jeziku. — Po tem vsprejemu vršilo se je v lepo okrašenem stanovanju županovem predstavljanje deputacij, kar je trajalo do 9. ure. Po razsvetljavi bil je v ukusno ozaljšani dvorani banket, katerega se je udeležilo 27 odličnjakov. Prvi napil je župan cesarju in njega namestniku Rinaldiniju. Poslednji zahvali se za prijazni vsprejem in poudarja, da bode pri vsaki priliki občino Ajdovščino zagovarjal in da mu bode vsprejem, kakeršnega si niti mislil ni, vedno v prijetnem spominu. Banket trajal je skoro do polnoči. Drugo jutro ogledal si je namestnik predilnico, barvarijo, Jochmannov umetni mlin, sodišče, davkarijo, občinsko pisarno, cerkev in šolo. Ob 11. uri odpeljal se je v bližnji Sv. Križ.

Domače stvari.

— (Z Dunaja:) Danes, 8. t. m. pripeljal se je dr. Rieger semkaj in se popoldne dve uri posvetoval z grofom Taaffeom. Misli se, da sta govorila o strankarskih razmerah in položaji na Češkem, posebno pa o notranjem češkem uradnem jeziku. — Kot „curiosum“ Vam še povem, da se tu govori ob ostavki Taaffeovi in da se kot njegov naslednik imenuje Gauč, eventualno Schönborn. „Relata refero.“

— (Pevska slavnost v Mariboru). V zadnji številki Mariborski „Slovenski Gospodar“ vabi tako-le domoljube, da se udeleže lepe te jutranje slavnosti: Prihodnjo nedeljo tedaj pride „slov. pevsko društvo“ k nam ter nas razveseli z divnim slov. petjem. Od leta 1863., ko smo obhajali tisočletnico sv. bratov Cirila in Metoda, ni naše mesto videlo take slovesnosti, kakor nam jo sedaj pripravljajo „slov. pevsko društvo“. Iz vseh krajev, koder prebiva slov. ljudstvo, privrejo rodoljubi in rodoljubkinje delit z nami in povišati naše veselje, komu se pri tej misli ne širi srce? Kdo bi ne dal vsega za to, da še tudi sam kaj pripomore za povišanje te slovesnosti? Iz vsega, kar smo poročali v našem listu, posname si lahko vsakdo, da je odbor storil veliko, vse za to svečano znamenje slov. rodoljubja, sedaj pa je na nas, da storimo tudi mi, kar je v naših močeh, naj se izpelje na-

ondodi zračne plasti v obče blizu indiferentnemu in labilnemu ravnotežju. Znamenit je tudi način, kako se ta znesek od meseca do meseca preminja povsem drugače kakor ob drugih evropskih gorovjih.

Umevno je, da se indiferentno ravnotežje ob marsikateri priliki prekorači. In res je obče znano, kako pogostoma zdrkne zrak s kraške višave proti Tržaškemu zalivu nizdol. Število teh vetrov, ki se včasih ojačijo v silno „burjo“ prekosi celo število zapadnih in jugozapadnih vetrov, in to je v večjem delu Evrope nekaj nenavadnega. Tu imamo zopet poglobljen znak kraškega podnebja, kojega fizikalne vzroke razodeva naša raprava.

Padajoč veter ima za prirodoslovca še posebne zanimivosti. Prihajaje v nižje, težje zračne plasti, padajoča zračna masa se namreč zgosti. S tem se, kakok uči novodobna mehaniška teorija o toploti, „izvršuje delo“, za to pa se ima osvoboditi jednakoveljana (ekvivalentna) množina toplote. (Pneumatsko užigalo, ko je poznano iz srednje šole, osnovano je na take skušnje. Padajoč zrak se ogreje za 0,993°C ali skoro natanko za 1° na vsakih sto metrov svoje spoti. Gorkoje zrak pa utegne več vodene pare v sebi razstopiti; ako je ne dobi od ni-

mera „slov. pevskega društva“, kolikor je moči, sijajno. Ljubeznjivi mestni svet sicer ne pripušča, da pridemo z godbo, z banderi na mesto, kjer se vrši pevska veselica, toda naj nas ne zadržuje to, da pridemo in se udeležimo je v polnem številu: vsi, ki imajo srce za slov. petje, iz mesta pa tudi iz okolice, bližnje in daljše. Brez stroškov, to se ve, da ne bode čisto, toda tudi brez veselja ne bode, veselja, ki ga vzbudi slov. petje in ga povečuje čisto rodoljubje. Zato pridimo in

Razjasni tožni si obraz,
Odeni se v radosti kras,
Slovanska majka naša ti,
Saj jase dan ti spet žari!

— (Separatni vlak v Maribor.) Še jedenkrat opozarjamo, da se izkaznice mogó dobiti še tudi jutri zjutraj pred odhodom pri aranžerji g. Drag. Hribarji na kolodvoru. Kdor se še ni odločil, stori naj to! Nebo samo nam je prijazno, vremena so se nam zjasnila, obeta biti krasen dan!

— (Carjevo darilo.) Kakor „Figaro“ javlja, poklonil je car nadvojvodinji Mariji Valeriji povodom njene poroke dragocen lisičji kožuh v vrednosti 60.000 frankov.

— (Podpornega društva za slovenske visokošolce na Dunaji) blagajnik, gosp. J. Pukl, odpotoval je te dni na jug ter se vrne še le do 1. oktobra t. l. na Dunaj. Zato naj se blagovolé vsa pisma, doneski itd., pošiljati društvu predsedniku gosp. Ivanu Navratilu, predstojniku pomožnih uradov pri c. kr. najvišjem sodišču na Dunaji (stanovanje, Wien VIII. Schmidtgasse 8.)

— (Viharjev spomenik.) V zadnjem dopisu v zadevi Vilharjevega spomenika izostalo je po neljubem naključju ime gospodične Elize Železnik v Ljubljani, ki je v ta namen nabrala 45 gld.

— (Okrožne sodnije v Celji predsednik) gosp. Heinricher leži že več tednov sem hudo bolan za vodenico. Pravijo, da ni pravega upanja, da bi okreval. Človek se mora torej čuditi, kako da imajo s tako težko zbolelim gospodom tako malo ozira, da mora iz bolniške postelje še znaprej voditi in nadzorovati prezidijalne agende, če ravno je g. Heinricher že tako slab, da skoraj nihče več k njemu ne sme. Če tudi nismo bili nikdar prijatelji gospodu Heinricherju, tako malo ozira na njegovo slabost in bolezen pa nikakor ne odobravamo.

— („Matica Slovenska“) razglasa nastopni stalni program „Slovenske Besede“, ki je po prejšnjem nekaj prenaresen: „Matica Slovenska“ odbor je sklenil izdajati znanstven list „Slovenska Beseda“, kateremu naj bi bil glavni namen pospeševati razvoj našega knjižnega jezika ter določiti in utrditi jednotne pravilne oblike v govoru in pismu. V ta namen se je imenovani odbor obrnil do nekaterih slovenskih jezikoslovcev ter skupno z njimi določil bodočemu listu stalni program. Po tem programu se bodo razpravljala v „Slovenski Besedi“ vsa vprašanja, tičeča se slovenske slovnice, katera še neso dognana ali še ne dosti razjasnjena; pri tem se določijo, koliko se je ozirati na etimologijo, koliko na zgodovinski razvoj in koliko na fonetiko sedanjega živega jezika. List bode odmenjen slo-

koder, prihaja vedno bolj suh. Poveksana toplotina, a zmanjšana vlažnost sta torej znakoviti svojstvi padajočega vetra. Hann je v letih 1866—1882 obširno dokazal, da je švicarski in tirolski „Föhn“ tak veter. Vladimir Köppen je koj potem izrekel mnenje, da „burja“ spada v isto kategorijo. Razprava o kraškem podnebi priobčena v izvešji muzejskega društva pa to mnenje dokazuje na podlagi opazovanj.

Kadar se nastani depresija zračnega tlaka na južni strani Krasa, imajoč središče nad Jadranskim, Tirenskim ali Jonskim morjem, dočim je na severni in vzhodni strani visok tlak, tedaj vleče depresija zrak iz Savske doline najprej proti kraški plati. Delo, ki je potrebno, da se zračne mase dvignejo, izvršuje ekvivalentna množina toplote, ki torej izgine. Zrak se ohladi, ne more več vzdržati svoje vlažnosti in jo zgosti. Tako nastane plast oblakov nad Krasom, ki jo imenujejo Vipavci „zastavo“ ter poznajo kot znamenje burje. Skozi zarezo mej Nanosom in Snežnikom preko Postojine zrak potem posebno hitro odteče v nagloma zoženi strugi ter s siloma vrže nizdolu proti morju in dalje proti središču depresije, Padajoč pridobi burja na vsak hektometer, kakor zahteva teorija

venskemu jezikoslovju sploh, a najbolj se bode oziral na pravorečnost in jednotno pravilno pisavo. Vse dognane stvari se bodo zbirale, in na podlagi teh beležkov se bode mogla izdati slovenska pravopisna knjižica. „Slovenska Beseda“ bode nadalje pospeševala pravilni razvoj slovenskega besedja v slovarkem oziru in si torej prizadevala pripomoči v to, da se natančno določijo pomeni besedam, kjer se kaže razlika v rabi, da se strokovno nazivoslovje (terminologija) razvije po svojstvu in pravilih slovenskega jezika in da se jezik obogati iz nikakor še ne povse razkritih zakladov narodnega govora; v ta namen bode list tudi prinašal iz raznih krajev zbirke takih besed, ki so ali sploh manj znane, ali imajo v različnih krajih različen pomen. Najpripravnejši bodo v obče kratki spisi, ki se bodo držali omenjenih mej; sprejemale se bodo pa tudi kritike vseh slovenskih knjig z ozirom na njih jezik. Vse to se bode zgolj stvarno razpravljalo; mirni in stvarni polemiki, katera uči polagoma spoznati resnico, bode „Slovenska Beseda“ na razpolaganje; a izključeno iz nje bode vse strastno in osebno napadanje in pikanje, za kar jamči uredništvo, kateremu je glede tega pridržana pravica, da popravi in zavrže vse, kar bi se ne ujemalo s tem načelom. Časopisa pride vsako leto na svetlo blizu dvanajst pol v nedoločenih obrokih, približno jedna pola vsak mesec. List prične izhajati, kadar se nabere dokaj gradiiva. To podjetje je pa le tedaj mogoče izvesti, ako se pridobi dovolj sotrudnikov, ki bi list podpirali z reduimi spisi. Odbor „Matice Slovenske“ torej vabi vse slovenske razumnike na skupno delovanje ter jih uljudno prosi, naj z znanstvenimi razpravami, z mirno kritiko, pa tudi s kratkimi nasveti podpirajo to za razvoj slovenske knjižnosti prekornostno podjetje, da v resnici doseže svoj namen. Dopise bode sprejemal od 10. septembra t. l. dalje urednik bodočemu listu, gimnazijski profesor A. Bartel v Ljubljani.

V Ljubljani, dne 29. julija 1890.

Odbor „Matice Slovenske“.

— (S Krškega) piše se nam dne 8. t. m.: Včeraj ob 7. uri prisostvoval je generalni topničarski nadzornik, nadvojvoda Viljem strelnim vajam v Zadovinjeku. Po završenem streljanju ogledal si je strelišče, ves prostor in vse, kar se je v štirih letih zgradilo za moštvo in topove ter se je jako zadovoljno in pohvalno izrazil proti poveljniku na vežbališču, g. nadporočniku Trboglavu. Ob 1/22. uri bil je obed v g. Gregoriča gostilni. Povabljen so bili vsi vojaški častniki, mej njimi podmaršal Reicher, korni poveljnik iz Zagreba, dalje grof Ervin Auersperg, okrajni glavar Weiglein, poveljnik meščanske garde i. t. d. Pri obedu svirala je godba Novomeške meščanske garde. Po obedu odpeljal se je nadvojvoda Viljem posetit grofa Auersperga na njegovi graščini. Ob 6. uri zvečer pa se je odpeljal v Karlovec, odkoder pojde v Banjaluko. Na kolodvoru bili so navzočni vsi civilni in vojaški dostojanstveniki.

— (Slovanstvo ve svých zpěvech.) Te izborne zbirke, ki jo izdaja g. Ludovik Kuba, v Podebradeh, izšel je 49. zvezek. V njem so nastopne slovenske pesmi: Moja žena ni umrla. —

skoro natanko 1°C ter postane bolj suha. V Trst vendar dojde primeroma mrzla, ker je toplotna razlika mej Ljubljano in Trstom izredno velika. Ona in pa izguba pri dviganju tostran krasa sta večja nego pridobitek ob padanju. Horizontalna toplotna razlika tudi povekša hitrost in silo burje na jadranski strani Krasa, ker se pridružuje vertikalni razliki. Kras, nekoliko pa tudi Karavanke in Solčavske planine delujejo kot mogočen dvojen jez; za njim zrak zaostaja in se nabira kakor voda pred jezom, dokler ne zalije kraški nasip, potem pa se s silnim strmcem vrže zlasti skozi škrbine, ki so vanj zarežane. Strmec je včasih silen skoro kakor pri tropskih orkanih. Razprava našteva nekoliko takih slučajev.

Navedli smo splošno vsebino razprave nekaj obširneje, ker se v njej razmotriva cela vrsta znamenitih dogodkov v čudapolni naravi naših domovinskih tal.

Mnogo zanimivih podrobnosti sedaj še ni moč zasledovati, ker manka dovolj obsežnih, dobrih opazovanj v Postojini. Tam je bila sicer pred štirimi desetletji celo postaja II. reda, ali zapiski, dasi zelo skrbni, ne zadostujejo današnjim zahtevam. Zelo je želeto, da meteorološka opazovanja v Postojini zopet oživi.

Kaj je tebi, dekle moje? — Odkod si, dekle ti, doma? — Ko pojdem jaz pobič v vas. — Solnce čez hribe gre. — Igraj kolce, ne postavaj! — Odprite naša vratca. — Veseli bod' mo fantje. — Veselo svatbo imamo. — Dečva, prosi ti Boga! — Šel bom v planino v vas. — Vince je prirastlo. — Ne maram za rinko. — Lep je vrtec ograjen. — Naprej zastava Slave! — Vsak zvezek stoji 40 kr., vsa zbirka slovenskih pesmi 3 gld. 20 kr. — Za slovenskimi pridejo na vrsto hrvatske pesmi.

— (Dobra postava.) Kako upliva pre-zgodnje kadenje tabaka na razvoj mladine, znano je slehernemu. Posebno škodljive pa so cigarete, katerih se po zadnjih statističnih izkazih posebno mnogo popuši v nas. Kolikrat se vidi nedorasle pa-glavce s cigareto v ustih šopiriti se! V Ameriki je to drugače. Sklenila se je ostra postava, ki prepo-veduje, pušiti pred 16. letom. Tudi tabak ali cigare in cigarete ne smejo se prodajati otrokom pod 16. leti. Kdor to stori zapade kazni, isto tako kaznu-jejo se z zaporom otroci, ki se zasačijo, da pušijo. Tudi stariši, ki ne pazijo na otroke v tej zadevi, morajo se zagovarjati pred sodiščem. Iz tega se razvidi, kako dobro vedo ceniti v Ameriki zdrav razvoj mladine!

— (Na včerajšnji mesečni živinski semenj) prignalo se je 281 oslov, 360 konj, 398 krav in 89 telet, skupaj 1128 glav. Krave s teleti so se prav dobro prodajale, ker jih radi kupujejo kmetovalci za rejo, ker je letos toliko krme, z voli in konji pa je bila kupčija slabija. Z voli, ker je mej voli malo rejenega za mesarje, za konje pa, ker je bilo le par vnanjih kupčevalcev. V obče pa je bil mesečni semenj prav številno obiskan.

— (Z Gorenjskega) se nam piše: Pasji duovi so neusmiljeno gospodarili ta teden. Vihar, ploha, toča, strela in ogenj so se kar vrstili. V ponedeljek popoldne potolkla je toča po okolici starološki in hudo poškodovala vasi: Vešter, Binkel, Moškrin, Pevno, Križna gora, Planica. Nadalje je zadela tudi loške hribe. Mej pokanjem toče treščilo je v Strahlov grad v Stari Loki. Zgorel je hlev in mnogo krme. V torek divjal je silen vihar po Sorškem polji, ter prekucnil mnogo kozolcev po posavskih vaseh mej Medvodami in Kranjem. Za viharjem naletavala je toča in slednjič je treščilo v Voklem na levem bregu Save v Šimnovčevo bajto ter je v njej ubila strela mater z detetom v naročaji. Bajta je seveda vsa zgorela. V sredo imeli smo tako ploho, da so v pol ure potoki čez bregove nastopili. V četrtek ob 4. uri zjutraj udarila je strela v hlev Janeza Jugovca v Žabnici in mu ubila kobilu, dva vola in tri krave ter tako napravlila 7—800 gld. škode. Gorelo ni. V resnici pasji dnovi.

— (Okrajna bolniška blagajnica v Kamniku) imela je od 1. avgusta 1889 do 1. avgusta 1890 vseh dohodkov 4597 gld. 25 kr., vseh stroškov 4172 gld. 83 kr., preostaja torej gotovine 424 gld. 42 kr. Zaostanki neplačane zavarovalnine znašajo 23 gld. manj, nego neplačani računi upnikov. Troški so bili ti-le: Bolnikom se je izplačalo 1949 gld. 36 kr., zdravnikom in za kontrolo bolnikov 726 gld. 97 kr., za zdravila 500 gld. 96 kr., Ljubljanski bolnici 119 gld., pogrebščine 40 gld., upravnih stroškov je bilo 802 gld. 91 kr., povračil uplačane zavarovalnine 2 gld. 35 kr., v zadružni rezervni zaklad v Trst se je poslalo 31 gld. 28 kr. Zbolelo je 318 moških, 98 ženskih blagajničnih udov.

— (Ogenj nastal po streli.) Zgodaj v jutro dne 7. avgusta t. l. je treščilo v kozolec Janeza Bukovca, posestnika in župana Velikološkega na Mrzli luži v sodnem okraji trebaujskem. Ogenj je kozolec uničil — oves pa, ki je bil notri, so večinoma rešili, ker so ga naglo ven zmetali. Isto jutro je po glasu ljudstva treščilo tudi v kozolec posestnika Hauptmanna v Jablanci v sod. okraji litijskem, kateri je tudi z žitom nadet pogorel. Je li še katero drugo poslopje ondi bilo žrtva požara, vam ne moram poročati — še sedaj.

— (Iz Litije) se nam poroča 9. avgusta: Sinoči okoli polnoči nastal je v hiši tukajšnega posestnika in mesarja gosp. Batissa, ogenj, kateri bi bil lahko prouzročil za naš trg veliko nesrečo, ko bi se ne bilo posrečilo, pravočasno udušiti ga, kajti skednji in shrambe natlačeni so nevarne tva-rine. Pri tej priliki pokazalo se je, kolike važnosti za trg je vrlo naše gasilno društvo, katero je ko-maj 5 minut potem, ko je plamen švignil s strehe, bilo tudi že pod vodstvom svojega načelnika in z vsu svojo gasilno pripravo na pogorišči, in hvala

Bogu! v kratkem času odvrnilo pretečo nevarnost. Vsakikrat, kadar je vrta ta četa gasilcev trkala za svoje društvene potrebe na radodarnost tukajš-nega občinstva, uvidela je lahko, da ono vé dobro ceniti ne samo važnost in potrebo društva, temveč tudi požrtovalno in človekoljubno delovanje članov; uverjena naj bode, da ji ostanejo in na dalje naklon-jene simpatije prebivalstva Litijskega, v čegar imenu naj jej bode s tem tudi izrečena najsrčnejša hvala na včerajšnji pomoči!

— Vabilo krednemu občnemu zboru) telovadno-gasilskega društva „Savinjski Sokol“ kateri se bode vršil dne 17. avgusta 1890 ob 5. uri popoldne v kegljišči g. Iv. Lipolda. Dnevni red: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo tajnikovo i blagajnikovo. 3. Poročilo načel-nika gasilnega oddelka. 4. Volitev staroste i pod-staroste; volitev odbora. 5. Volitev odbora gasil-nega oddelka. 6. Volitev pregledovalcev računov. 7. Posameznosti. Ker se bodo pri tem zborovanji za obstanek društva jako važne stvari razpravljale, želeli bi bilo, da se bratje Sokoli polnoštevilno ude-leže. Mozirje, dne 31. julija 1890. Na zdravje!

Odbor.

— (Velikansk gozdni požar) nastal je preteklo nedeljo — kakor se poroča iz Oseka — v gozdu Lug pri Čepinu. Začelo je goreti ob jednom na treh straneh in pogorelo nad 100 oral. Še le drugi dan mogli so pogasiti ogenj. Grozovito lep pogled je bilo to žareče ognjeno morje. Cele tolpe srn in zajcev begalo je po dimu ter iskalo spasa. Mnogo razbeganih ptic našlo je smrt v plamenu. Kač bilo je videti velik broj, ki so sikaje bežale pred plamenom v negoreče oddelke gozda. Škoda je velikanska.

— (Novi občinski dom v Spletu.) Dne 31. m. m. odprt je bil na svečan način novi ob-činski dom v Spletu. Slavnosti udeležil se je tudi tamošnji škof, ki je blagoslovil prostore novega po-slopja.

— (Program) konjske dirke v trab 1890. leta prirejene od konjarskega odseka c. kr. kmetij-ske družbe kranjske v Šent Jarneji na Dolenj-skem dné 13. septembra t. l. Dirka bode dné 13. septembra (na dan premovanja konj) popoldne točno ob 2. uri popoldne v Šent Jarneji, in sicer na dr-žavni cesti mej Šent Jarnejem in mej križem, ki stoji jeden kilometer daleč proti Kostanjevici. I. Dirka tri in štiriletnih kranjskih žreb-cev in kobil. Daljava 1000 metrov. Prvo darilo se bode izplačalo le tedaj, ako pride konj vsaj v treh minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo jeden tekmovalce, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v dveh in pol minutah na cilj. Prvo darilo 100 gld. Drugo darilo 40 gld. Tretje darilo 20 gld. II. Dirka starejših kranjskih žrebcev in ko-bil. Daljava 2000 metrov. Prvo darilo se bode iz-plačalo le tedaj, ako pride konj vsaj v šestih mi-nutah na cilj. Ako se pa oglasi samo jeden tekmo-valet, dobi prvo darilo le tedaj, ako pride v petih minutah na cilj. Prvo darilo 50 gld. Drugo darilo 25 gld. Tretje darilo 10 gld. III. Dirka za konje brez razločka starosti in spola, tudi za valahe, ki so najmanj jedno leto lastnina kranjskega posestnika. Daljava 2000 metrov. Prvo darilo bode se izplačalo le tedaj, ako pride konj vsaj v šestih minutah na cilj. Ako se pa oglasi samo jeden tekmovalce, dobi prvo da-rilo le tedaj, ako pride v petih minutah na cilj. Prvo darilo 40 gld. Drugo darilo 20 gld. Tretje da-rilo 10 gld. Udeležitev pri dirki je zgla-siti pismeno ali pa na dan dirke tudi ustno naj-pozneje do 12. ure opoldne občinskemu uradu v Šent Jarneji. Za udeležitev v III. oddelku plačati je pri zglasitvi 1 gld. kot ustop-nino. Pri dirki veljavne določbe. 1. Raz-sojevalci so odborniki podpisanega odseka in za to odbrani veščaki. 2. O vseh prepirih razsojujejo z večino glasov razsojevalci. 3. K I. in II. dirki so pripuščeni na Kranjskem rojeni konji od tretjega leta naprej. To je dokazati z listkom, katerega je dobila konjeva mati pri oplemenitvi. K III. dirki so pripuščeni le tisti konji, ki so najmanj jedno leto — od dneva dirke nazaj šteto — nepretrgano v lasti kranjskega posestnika. To je dokazati z žu-panskim potrdilom. 4. Kdor se ni zglastil v pravem času, ne sme priti s svojim konjem na dirjališče. 5. Ako se zglastijo k vsaki dirki manj nego trije tekmovalci, onda veljajo gorenji predpisi in pa do-ločila podpisanega odseka. 6. Za konje, ki so nad 9 let stari, ni treba povedati starosti. 7. Dovoljeno

je kaki navzoči osobi precej dokazati, da kak konj nema pravice, po gorenjih določilih dirjati v kateri dirki. 8. Voz je vsakršen dovoljen in za leto 1890. tudi bič (gajzla.) 9. Tekmovalci morajo biti na dir-jališči, to je na cesti pri križi proti Kostanjevici pol ure pred začetkom dirke. Tu je voznike nazna-niti, in tu se pregledajo konji. Kdor pride prepozno, ne sme tekmovali. 10. Razvrstitev dirjalcev določi žreb. 11. Vsak tekmovalce dirja sam za se, in za vsakega posebe se določi, koliko časa je dirjal. 12. Dovoljeno je vozniku, da mu kdo pomaga pred dirko držati konja, in sicer pri glavi. 13. Tekmo-valci, ki vsem določilom odsekovim nočejo ustreči, izključijo se od dirke. 14. Konja, ki mej vožnjo prične iti v galop, pognati je precej v trab. Ako konj prestopi prostor mej dvema zastavama (25 m) v galop, ali če pride v galopu na konec, izgubi pravico do darila. Z vsakim tekmovalcem se pelje član odbora kot priča. 15. Ugovore zaradi nepra-vilne vožnje je precej naznaniti razsojevalnemu od-boru.

V Ljubljani 1. avgusta 1890.

Konjarski odsek c. kr. kmetijske družbe kranjske.

Franc Povše,
podpredsednik.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Praga 8. avgusta. Na mnogih krajih Češke utrgali so se oblaki in nastali so naliivi. Pri Klatovi zrušilo se je več hiš in mostov. Železniški nasipi na več mestih prodrli, ceste in mostovi poškodovani.

Beligrad 8. avgusta. „Pol. Corr.“ ima dopis iz Belegagrada, ki pripoveduje, da so se liberalci začeli ločiti v „mlade“ in „stare“ in da utegnejo mladoliberalci postati središče večji politički skupini. Vsekako bode opozicija v bodoči skupščini močnejša, nego doslej. Sicer se pa radikalcem v bližnji bodočnosti ni bati za gospodarstvo, kajti liberalci in naprednjaki bodo pri bodočih volitvah jedva dobili 20 do 25 mandatov in radikalcem bode še vedno imeli dvetretjinsko v čino na svoji strani.

Cowes 8. avgusta. Na princa Wale-skega željo odpuljo bode avstrijsko brodovje jutri iz Spitheada v Cowes.

Dunaj 9. avgusta. Pesnik Bauernfeld ob 8^{1/2} uri dopoldne umrl.

Plzenj 9. avgusta. Zaradi nesreče na železnici pri Blovici začela se je preiskava pri državnem pravdnistvu v Plznji in pri okrajnem sodišči v Blovici.

Kajira 9. avgusta. Za kolero umre v Džedi vsak dan na stotine ljudi.

Razne vesti.

* (100.000 goldinarjev) dobi se z dvema Dunajskima zastavnima srečkama. 50.000 gold. je glavni dobiček pri vsakem žrebanji. Razstavine srečke veljajo le po 1 gold., in veljajo za dvojno žrebanje. Svoje častite čitatelje opozarjamo na to, da bode žrebanje prihodnji četrtek dne 14. avgusta.

* (Grofa Tolstega „Krajcarskaja so-nata“.) Praško nadsodišče je potrdilo razsodbo okrožnega sodišča v Litomericah, s katero se je potrdila konfiskacija češkega prevoda najnovejšega dela ruskega romanopisca grofa Tolstega zaradi žaljenja morale. Nadsodišče je pristavilo, da se češki prevod ima prepovedovati po vsej Avstriji. V ute-meljevanji pravi sodišče, da se delo grofa Tolstega zagrešuje proti § 305 in 516 kazenskega zakona. Grof Tolstoj v svojem delu preveč ponižuje zakon in rodbino, in s tem žali javno moralo. Po nekem poročilu iz Londona je tudi ameriška vlada prepo-vedala razširjanje Tolstega „Krajcarske sonate“.

* (Ločitev zakona.) Grška pravoslavna sinoda v Carigradu izrekla je ločitev zakona biv-šega srbskega poslanika Milana Kristića in njegove soproge Artemizije. Ker se je zakon sklenil v Cari-gradu po imenovani sinodi, ga je tudi ona morala razveljaviti.

* (Bogat Grk.) Demetriji Cani Silici je po-daril 2 milijona frankov, da se zgradi grško-pra-voslavna cerkev v Parizu.

* (Večna luč), ki gori neprestano že nad 300 let, nahaja se v Benetkah v palači dožev. Prvikrat bila je prižgana v odpuščenju greha sod-nikom, ki so po nedolžnem obsodili na smrt necega peka. Ko so se sodniki preverili o svoji zmoti, od-ločili so takoj mestu vsoto novcev, katere se po-rablja v to, da se ohrani ta večna luč. Ta obljuba se še sedaj vestno izpolnjuje. Razun tega je še sedaj v Benetkah navada, da v trenotku, ko se sodniki zberó, da izrečejo obsodbo nad obtožencem, stopi v dvorano človek, ves v črno oblečen, ter priklonivši se pred sodniki s svečanim glasom izreče besede: Sod-niki, spominjajte se nedolžno obsojenega peka.

* (Reka Litva okužena.) Mala reka, ki je tako važna postala v noveji avstro-ogerski politični zgodovini, je okužena. Vsi otroci, ki so se pretekli teden kopali v njej, dobili so po životu nekaj oprišč. Vsled tega so oblastva izdala potrebne odredbe.

— (Robkinja sultanova.) Carigrajski listi poročajo kot posebno važno novico, da je sultan od tete svoje Adile dobil georginsko robkinjo v dar. Robkinja je jako lepa šestnajstletna deklica. V Ildiz Kisch peljali so jo v pozlačeni kočiji in spremljalo jo je veliko število orjaških arabskih evnuhov.

* (Petdeset ženskih palo v morje.) V Palermem pristaniškem kopališču sta 2. t. m. dve deklici, ki sta se predaleč upali, bili v nevarnosti, da utoneta. Jeli sta klicati na pomoč. Takoj je prihitelo 50 kopajočih se gospodičen in gospej na lesenem plavu, kateri se je zvrnil, in vse so padle v vodo. K sreči so vse rešili.

Ljudsko sredstvo. Moll-ovo „Francosko žganje“ daje ravno tako uspešno kakor ceno sredstvo pri protinskih in revmatičnih boleznih, ranah, oteklinah in ulesih. Cena steklenici 90 kr. Vsak dan razpošilja po pošt-nem povzetju A. Moll, lekarnar, c. in kr. dvorni založnik, na Dunaji, Tuchlauben 9. V lekarnah po deželi zahtevaj se izrecno Moll-ov preparat z njegovo varstveno znamko in podpisom. 3 (55—10)

KWIZDE fluid za protin, preverjeno okrepilo pred in po hudih naporih, dolgih marših itd. (201) Cena av. velj. gld. 1.—. Pristen le z varstveno znamko, kakeršna je zraven. — Dobi se v vseh lekarnah; slednji dan ga razpošilja po pošti glavna zaloga: okrožna lekarna v Korneuburgu pri Dunaji.

„LJUBLJANSKI ZVON“ stoji za vse leto gld. 4.60; za pol leta gld. 2.30; za četrt leta gld. 1.15.

Tuji: 8. avgusta. Pri Slonu: Treven iz Idrije. — Sencig, Culeman iz Trsta. — Hamelka iz Gorice. — Fajdiga iz Novega mesta. — Eisler iz Budimpešte. — Göbel, Kaiser z Dunaja. Pri Malič: Sobelsohn z Dunaja. — Dr. Kendjetic iz Serajeva. — Ritter iz Skofjelohe. — Heyman iz Pariza. — Kronenberg iz Dalmacije. — Jelenec iz Ogulina. — Boroeh iz Gorice. — Appich iz Trsta. Pri avstrijskem cesarju: Novak iz Celja. Pri južnem kolodvoru: Muharem Hasanbašić iz Banjaluke. — Mason iz Kopra. — Goljevšek iz Gorice. — Jarišch iz Dola. — Schenk z Dunaja. — Bardjinek iz Krakova. — Fleischer z rodbino iz Trsta.

Umrli so v Ljubljani: 5. avgusta: Marija Rakovec, delavka, 34 let, Florjanske ulice št. 9, za jetiko. 6. avgusta: Franc Boch, paznikov sin, 20 mesecev, Streliške ulice št. 11, za možgansko vodenico. 7. avgusta: Marija Mehle, sprevednikova hči, 7 mesecev, Krojaške ulice št. 6, za katarom v črevih. V deželni bolnici: 6. avgusta: Gašper Jerman, delavec, 37 let, za akutnim alkoholizmom.

Meteorološko poročilo.

Dan	Cas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Mo-krina v mm.
8. avg.	7. zjutraj	732.9 mm.	15.1° C	brezv.	obl.	0-1 mm.
	2. popol.	732.9 mm.	23.2° C	sl. svz.	obl.	
	9. zvečer	733.3 mm.	19.2° C	sl. svz.	obl.	dežja.

Srednja temperatura 19.2°, za 0.2° pod normalom.

Dunajska borza

dné 9. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	danes
Papirna renta	gld. 88.40	gld. 88.30
Srebrna renta	89.60	89.60
Zlata renta	108.80	108.90
5% marčna renta	101.15	101.25
Akcije narodne banke	981.—	980.—
Kreditne akcije	307.20	307.60
London	116.15	115.90
Srebro	—	—
Napol.	9.20	9.20
C. kr. cekini	5.51	5.50
Nemške marke	56.65	56.60
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	132 gld. 50 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	177
Ogerska zlata renta 4%	101	90
Ogerska papirna renta 5%	99	90
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	114	—
Kreditne srečke	100 gld.	187
Rudolfove srečke	10	20
Akcije anglo-avstr. banke	120	163
Tramway-društ. velj. 170 gld. a. v.	170	—

Prodá se ali v najem dá za šest let

hiša v Borovnici

nasproti pošti. Hiša je v jedno nadstropje in ima 4 sobe, 3 kuhinje, prodajalnice z magacinom, klet, zraven je tudi drvarnica, hlev in vrt, nasajen s sadnim drevjem. Vse je v dobrem stanju. — Kaj več pove Janez Lebes, posestnik v Borovnici. (620—1)

GLAVNO SKLADIŠTE
MATTONIJEVE
GISSHÜBLER
najčistije lužne
KISELINE
poznate kas najbolje okrepiljujuče pije,
i kas izkušn lek proti trajnom kašlju plućevim i
želudca bolesti grkljana i proti mēhurnim kataru,
HINKE MATTONIJA
Karlovi vari i Widn.

Radi preselitve se odda takoj po jako ugodni ceni

štacunska oprava.

Natančneje: J. Več, Ljubljana, Šolski drevored. (603—3)

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani prodajajo se

Jurčičevi zbrani spisi po znižani ceni.

1. zvezek: Deseti brat. Roman.
2. zvezek: I. Jurij Kozjak, slovenski janičar. Povest iz 15. stoletja domače zgodovine. — II. Spomini na deda. Pravljice in povesti iz slovenskega naroda. — III. Jesensko noč mej slovenskimi polharji. Črtice iz življenja našega naroda. — IV. Spomini starega Slovenca ali črtice iz mojega življenja.
3. zvezek: I. Domen. Povest. — II. Jurij Kobila. Izvirna povest iz časov lutrovske reformacije. — III. Dva prijatelja. — IV. Vrban Smukova ženitev. Humoriistična povest iz narodnega življenja. — V. Golida. Povest po resnični dogodbi. — VI. Kozlovška sodbna v Višnji Gori. Lepa povest iz stare zgodovine.
4. zvezek: I. Tihotapec. Povest iz domačega življenja kranjskih Slovencev. — II. Grad Rojinje. Povest za slovensko ljudstvo. — III. Klosterski žolnir. Izvirna povest iz 18. stoletja. — IV. Dva brata. Resnična povest.
5. zvezek: I. Hei mestnega sodnika. Izvirna zgodovinska povest iz 15. stoletja. — II. Nemški valpet. Povest. — III. Sin kmetkega cesarja. Povest iz 16. stoletja. — IV. Lipe. Povest. — V. Pipa tobaka. Povest. — VI. V vojni krajini. Povest.
6. zvezek: I. Sosedov sin. — II. Moč in pravica. — III. Telčja pečenka. Obraz iz našega mestnega življenja. — IV. Bojim se te. Zgodovinska povest. — V. Ponarejeni bankovi. Povest iz domačega življenja. — VI. Kako je Kotarjev Peter pokoro delal, ker je krompir kradel. — VII. Črta iz življenja političnega agitatorja.
7. zvezek: I. Lepa Vida. Roman. — II. Ivan Erazem Tattenbah. Izviren historičen roman iz sedemnajstega veka slovenske zgodovine.
8. zvezek: I. Cvet in sad. Izviren roman. — II. Bela ruta, bel denar. Povest.
9. zvezek: I. Doktor Zeber. Izviren roman. — II. Mej dvema stoloma. Izviren roman.

Zvezek po 60 kr., eleg. vezan po 1 gld. Pri vnanjih naročilih velja poštšina za posamični nevezani zvezek 5 kr., za vezani 10 kr. Dija ki dobivajo Jurčičeve „Zbrane spise“ po 50 kr. izvod, ako si naročijo skupno najmanj deset izvodov.

Prodajajo se v

(37—50)

„NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani,

Gospodske ulice 12.

Gospodske ulice 12.

Po soglasnej sodbi odličnih strokovnjakov je

koroški rimski vrelec

jako odlična zdravilna studenčnica pri vratnih, želodčnih, mehurnih in obistnih boleznih, pri kataru, hripavosti, kašljanju, posebno za otroke, poleg tega pa tudi (481—9)

jako fina namizna voda

s posebno dobrim okusom, brez vseh organskih in želodcev otežujočih primesi.

Glavna zaloga v Ljubljani pri M. E. Supan-u; prodajajo ga nadalje: M. Kastner in J. Klauer; v Kranju: F. Dollenz; v Logatci: J. Tolazzi.

Kovaškega učenca

ki je krepak in ima veselje do obrtnije, vsprejem takoj.

Janez Snoj,

kovaški mojster v Kamniku.

(261) Pod ugodnimi pogoji vsprejme se gimnazijsk učence, z dobrim uspehom dovršivši 6 ali 8 razredov, kot

praktikant

v lekarno D. pl. Dienes-a v Novi Gradski v Slavoniji. (600—3)

V svojo pivovarno vsprejemem

2 učenca

15 let stara, z dobrimi šolskimi spričevali.

Simon Kuketz,

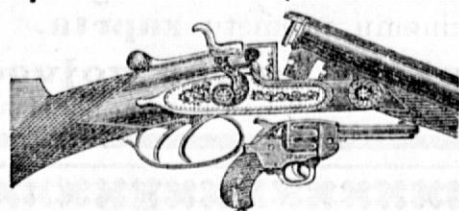
(607—3) pivovarnar v Žalci.

JANEZ OGRIS

puškar

(341—30)

v Borovljah na Koroškem (Ferlach in Kärnten)

priporoča vsakovrstne dobre puške iz svoje delavnice. Ob enem naznanja, da tudi prenareja kresne puške na puške zadovke (Hinterlader) in prevzame druga popravila po najnižjih cenah.

Genike s podobami dopošilja brezplačno in franko.

AMERIKO.

Vsi, kateri nameravajo potovati v Ameriko, in to v

Novi York,

Baltimore, Južno Ameriko

i. t. d., ter se želé hitro, varno in prijetno voziti, dobé natančnejša pojasnila v nemškem ali slovenskem jeziku, ako se pismeno obrnejo na tvrdko:

Karesch & Stotzky v Bremenu

koncesioniran pošiljalen zavod za potnike s hitrimi parobrodi: Lahn, Saale, Trave, Aller, Ems, Eider, Fulda, Werra, Elbe.

Voznja traja le kakih 8 dni. Voznino zaračuniva izredno cenó.

SVARIL! Ker nemava v Ljubljani in na Dunaji agentov, in se je čisto zgodilo, da so potniki, ki so se dali pregovoriti, da so tam vozovnice kupili, jih dobili mesto čez Bremen za druga pristanišča, in katere so zabarantali za počasi vozeče ladje: Zato svetujemo vsem, da se niti v Ljubljani niti na Dunaji z nikomur ne dogovarjajo radi oskrbljenja vozovnic.

(585—3) Karesch & Stotzky odpravnik ladij v Bremenu.

Dr. Rose životni balsam

je nad 30 let znano, prebavljanje in slast pospešujoče in napenjanja odstranjujoče ter mili raztopljajoče

domače sredstvo. (88—14)

Velika steklenica 1 gld., mala

50 kr., po pošti 20 kr. več.

Na vseh delih zavojnine je moja

tu dodana, zakonito varovana

varstvena znamka.

Zaloga skoro v vseh lekarnah

Avstro-Ogrske.

Tam se tudi dobi:

Praško universalno domače mazilo

To sredstvo pospešuje prav izborno, kakor svedočijo mnoge skušnje, čiščenje, zrnjenje in lečenje ran ter poleg tega tudi blaži bolečine.

V škatlicah po 35 kr. in

25 kr. Po pošti 6 kr. več.

Na vseh delih zavojnine

je moja tu dodana zakonito

varstvena znamka.

Glavna zaloga

B. FRAGNER, Praga,

št. 203-204, Mala strana, lekarna „pri črnem orlu“.

Poštna razpošiljatev vsak dan.

Deček

ne pod 14 leti, krepek, s primerno šolsko omiko, vsprejme se takoj v tukajšnji **specerijiški trgovini**. — Kje, pove upravnistvo tega lista. (618-1)

Pozornosti vreden stranski zaslužek,
ki se vedno večja in mnogo let traja, morejo dobiti **spretni in zanesljivi** osebe (dosluženi žandarmi imajo prednost), katere pridejo **mного v dotiko z občinstvom**. — Vprašanja pod: „G. S. 1890 Gradec, poste restante.“ (312-17)

V „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani

izšla je knjiga:

Razne pripovedke.

Najgrozovitejša muka peklena. Spisal Catulle Mendès; prevel Vinko. — Ulomci. Spisal Sevnčan. — Silvestrov otročiček. Kalifornska povest. Spisal Bret Harte; poslovenil Vinko. — Uničeno življenje. Češki spisal Stroupežnický; preložil Vinko.

Vsprejem v svojo pisarno takoj

notarskega kandidata

z najmanje **jednoletno prakso**, ali pa tudi

konceptnega uradnika

ki je izurjen v vseh notarskih poslih, posebno pa v zapušinskih stvarih. — Kandidati, ki so ali bodo v kratkem zmožni za substitucijo, imajo prednost.

Niko Lenček,

(584-5)

c. kr. notar v Velikih Laščah.

Št. 6261.

(599-3)

Naznanilo.

Zaradi glavnega snaženja in potrebnih poprav uradnih prostorov ostane

deželna blagajna kranjska

od 11. do uštetega 16. avgusta t. l.

strankinemu prometu **zaprta**.

Deželni odbor vojvodine Kranjske

v Ljubljani, dne 4. avgusta 1890.

Trgovina z železnino

ALBINA C. AHČINA

v Ljubljani, Gledališke ulice št. 8

ima vedno **bogato zalogo**

stavbinskega orodja:

lopata, krampov, orodja za podzemeljska dela, okov za vrata in okna, pantov in ključavnic, zapahov, žbljev iz drota, vijakov, železa, pleha, drota, mesinga, bakra, kositarja, cinka, naklov, precepov z vijakom (šraubštokov) ter vrtalnih strojev za ključarje in kovače, kladov, sveder, obličev, pil in dlet, kakor tudi dinamita, užigalnih vrvic in kapič.

Staro železo, mesing, baker, kositar, cink in svinec

kupuje se vedno po najvišjih cenah. (77-22)

Gradec: Lekarna Vendelina pl. Trnkóczy-ja, deželna lekarna, Sackstrasse.
Dunaj: Lekarna Viktorja pl. Trnkóczy-ja, „pri sv. Francišku“, (ob jednom kemična tovarna), V., Hundsturmstrasse 113. (612-1)

Nepresegljivo za zobe

I. salicilna ustna voda

aromatična, upliva okrepčevaloče, zabranjuje gnjilobo zob ter odstranjuje iz ust neprijelni duh. — Jedna velika steklenica 50 kr.

II. salicilni zobni prašek

splošno priljubljen, upliva jako okrepčevaloče, ohranjuje zobe svetlebele, à 30 kr.

Navedeni sredstvi, o katerih je došlo mnogo zahvalnih pisem, ima vedno sveži v zalogi ter vsak dan po pošti pošilja

lekarna

Ubal pl. Trnkóczy

diplomovani posestnik lekarne in kemik poleg rotovža v Ljubljani.

Zunanja naročila se s prvo pošto izvršujejo.

Dunaj: Lekarna Julija pl. Trnkóczy-ja, „pri zlatem levu“, VIII., Josefstädterstrasse 30.

Dunaj: Lekarna dr. Ottona pl. Trnkóczy-ja, „pri Radetzkyju“, III., Radetzkyplatz 17.

Vsi stroji za kmetijstvo in vinstvo!

Olivne stiskalnice in olivni mlini
Vinske in sadne stiskalnice
Grozdni mlini in sadni mlini

najnoveje konstrukcije v raznih velikostih.

Mlatilnice, čistilnice, gepli, robkalnice za turšico, sejalnice, plugi itd.

Avtomatične klajne stiskalnice.

Peronospera-aparati.

Priprave za sušenje sadja in zelenjave.

Rezilnice za krmo v največji izbi, izvrstno narejene, po najnižji tovarniški ceni.

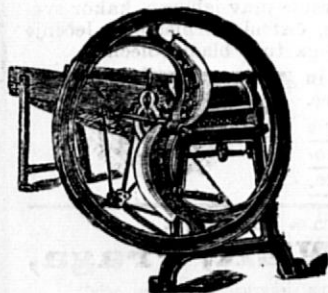
IG. HELLER (233-12)

WIEN, Praterstrasse Nr. 78, WIEN.

Katalogi in vsakršna pojasnila na zahtevanje zastoj in franko.

Prekupcem najugodnejši pogoji.

Sposobni zastopniki se iščejo in dobro plačajo.

„Nordstern“

delniška družba za zavarovanje življenja v Berlinu, podružnica na Dunaji.

Glavni zastop za Kranjsko in Južno Štajarsko ima

FRAN DOBERLET ml.

Franciškanske ulice št. 14.

Stanje zavarovalnin koncem leta 1889. 88 1/2 milijona mark; stanje premoženja koncem leta 1889. 21 milijonov mark; še nerazdeljeni preostanki dobička koncem leta 1889. 715 tisoč mark.

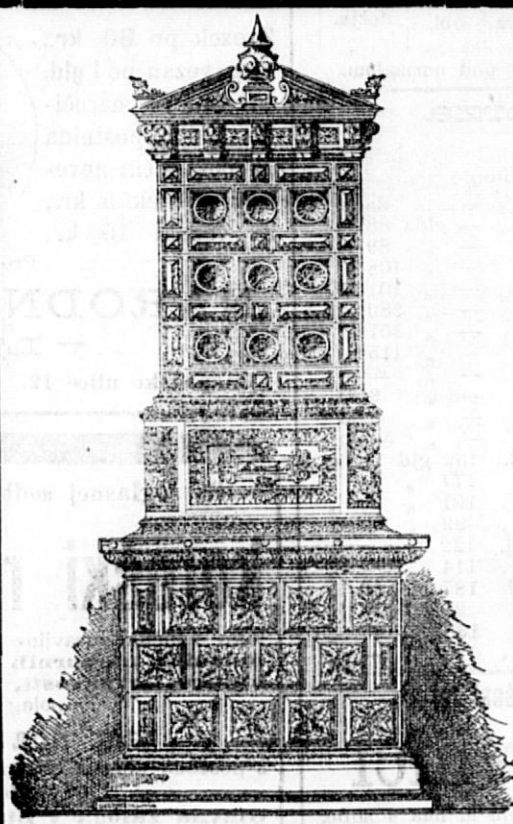
Zavarovanje za slučaj smrti, preskrbovanje v starosti, zagotovljenje dot in učin, dohodkov i. t. d. po nizkih premijah pod najugodnejšimi pogoji.

Nelzpodbitljivost polio je pri „Nordsternu“ najprej in najbolj razvita.

Vojno zavarovanje samo z omejitvijo varujočo varnost družbe in skupnosti zavarovancev do visokosti 40.000 mark brez posebne premije v zavarovanju uštete.

Dividenda more se porabiti za znižanje premij in za povišanje zavarovalnine.

Dokazi zaupanja so mnoge pogodbe z oblastvi, industrijelci i. t. d., n. pr. z državno pošto, državno banko, Fr. Kruppom v Essenu in bančnim domom S. Bleichröder-jem v Berlinu. (598-1)

Fran Jevnikar

Ljubljana

Tržaška cesta šte. 29

priporoča slavnemu občinstvu

lepo, ukusno in solidno izdelane salonske in navadne lončene, belo, ru-javo, zeleno, in slono-koščeno osteklene, ognju protivne (257-20)

peči

v najraznovrstnejih oblikah, kakor tudi vse v to stroko spadajoče izdelke po najnižjih cenah.

Cenilnike pošiljam na željo franco.

Zastopstvo pri F. P. VIDIC-U & Comp.

Mehaničen mlin

z izdelovalnico cementa in z žago

prodá se cenó iz rodbinskih ozirov. — Podrobnosti pri upravníštvu tega lista. (617—1)

DR. VALENTINA ZARNIKA ZBRANI SPISI

I. ZVEZEK:
PRIPOVEDNI SPISI.

UREDIL
IVAN ŽELEZNIKAR.

Vsebina: Životopis dr. Valentina Zarnika. — Ura bije, človeka pa ni! — Maščevanje usode. — Razni spisi: Iz državnega zbora. — Pisma slovenskega turista.

Knjižica je jako elegantno, po najnovejšem uzorci in res krasno vezana. — Utisnena je na sprednji strani podoba dr. Zarnikova v zlatu in pridejan tudi njegov lastnoročen podpis. — Cena knjižici je 1 gld., s pošto 5 kr. več. — Dobiti je v „NARODNI TISKARNI“ v Ljubljani.

Izvrstno pivo

prve Graške delniške pivovarne

poprej SCHREINER & sinovi
združeni pivovarni (103—25)

Schreiner v Gradci & Hold v Puntigamu

prodaja po tovarniški ceni

zaloga v Ljubljani

Kolodvorske ulice 24 M. ZOPPITSCH Kolodvorske ulice 24

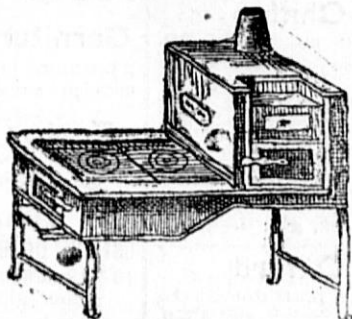
Za čas stavbe

priporoča

ANDREJA DRUŠKOVIČA.

Mestni trg št. 10 trgovina z železnino Mestni trg št. 10
v velikem izboru in po zelo niski ceni

okove za okna in vrata, storje za štokodiranje, drat in cveke, samokolnice, vezi za zidovje, traverze in stare železniške šine za oboke, znano najboljši Kamniški Portland in Roman cement, sklejni papir (Dachpappe) in asfalt za tlak, kakor tudi lepo in močno narejena štedilna ognjišča in njih posamezne dele.

Pri stavbah, kjer ni vode blizu, neobhodno potrebne vodnjake za zabijati v zemljo, s katerimi je mogoče v malo urah in z majhnimi stroški na pravem mestu do vode priti; ravno tako se tudi dobivajo vsi deli za skopane vodnjake: železne cevi in železolitni gornji stojali, kakor tudi za lesene cevi mesingaste trombe in ventile in železne okove. (9—36)

Za poljedelstvo:

Vsake vrste orodja, kakor: lepo in močno narejeni plugi in plužne, železne in lesene brane in zobovje zanje, motike, lopate, rovnice, krampe i. t. d. Tudi se dobiva zmirom sveži Dovs mavec (Lengenfelder Gyps) za gnojenje polja.

Glavna zaloga vsakovrstnih rudninskih vod in studenčnih proizvodov

PETRU LASSNIK-u v Ljubljani.

Tiskovine o studenčnicah in brošure zastoj.

„THE GRESHAM“

zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Filijala za Avstrijo:

Dunaj, I., Giselastrasse
št. 1, v hiši društva.

Filijala za Ogersko:

Pešta, Franz-Josefsplatz
št. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dne 30. junija 1889 frank. 106,578,528-96
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 30. junija 1889 19,328,518-86
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 219,930,701-87
V poslednji dvanajstmesecni poslovalni periodi uložilo se je pri društvu za 49,069,600-—
novih ponudb, vsled česar znaša skupni znesek za obstanka društva na uloženi ponudbah 1,610,827,280-—

Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za predloge daje brezplačno

Glavna agentura v Ljubljani, na Tržaški cesti št. 3, II. nadstropje
pri Guido Zeschkotu. (160—5)

Jedina tapecirarska kupčija v Ljubljani.

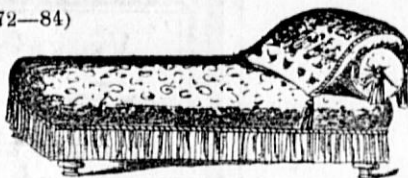
Tapecirar
in dekoratér.

ANTON OBREZA

v Ljubljani, Šelenburgove ulice št. 4,

Tapecirar
in dekoratér.

(72—84)

priporoča okusno in trdno narejene žimnice, modroce na peresih, divane, stole, otomane, garniture za salone, jedilne sobe in spalnice; dekoracije za sobe, dvorane in cerkve. — Moje delo in blago, katero rabim, je pripoznano dobro in brezhibno, kar gotovo pričča moja razstava v Rudolfinumu, in stojim z ozirom na nizke cene izven konkurence. — Priporočam pa vsem resnim kupcem, da zahtevajo moj ilustrovani cenik in uzorec blaga, kar razpošiljam zastoj in franko.

Beželna lekarna

v Ljubljani

Mestni trg

št. 11

L. Grečel-na

lekarka

prva in najstarejša
alopatična

in
homeopatična lekarna
na Kranjskem,
zaloga

vseh do sedaj preverjenih tu-
in inozemskih medicinsko-
farmacevskih

preparatov
in specijalit

pri Mariji Pomagaj

priporoča se slav. občinstvu ter navaja nastopno le nekaj svojih izkušenj in že z gotovim uspehom rabljenih zdravil in specijalit, in sicer:

Sirup iz planinskih zeljšč proti kašlju, hripavosti, prsnim in pljučnim boleznim itd. — Cena steklenici 50 kr., dvanajstori 5 gld.

Francoski čaj zoper kašelj. Po originalnem receptu pripravljen jedino v mojej lekarni, staropreverjeno sredstvo zoper vse prsne bolezni, plučni katar, kašelj, hripavost, naduho in oslovski kašelj. — Cena kartonu 25 kr.

Kri čistilne kroglice, poprej univerzalne kroglice imenovane, dobé se pristne le pri meni. — Cena škatljici 21 kr., zavitku s 6 škatljicami 1 gld. 5 kr., 6 zavitkom 5 gld. 25 kr.

Kroglice za bledico dr. Blaud-a (pocukrene), proti pomanjkanju krvi (bledici, slabosti, pešanju. — Škatljica velja 60 kr.

Grenko vino, tudi želodec krepčujoče vino imenovano, iz najzdravilnejših gorjenjskih rastlin, izvrstno upliva pri vseh želodčnih boleznih, posebno pri pomanjkanju slasti do jedi, slabem želodcu, slabem prebavljenju, posebno pri zastaranih boleznih želodca. — Steklenica z navodilom rabe velja le 80 kr.

Železnato kineško vino za prebolele, slabotne in otroke, katerim manjka krvi. — Cena 1 butelji 1 gld. 20 kr.

Francosko žganje s soljo ali brez soli, pristno francosko blago, proti revmatizmu in za oživiljenje in okrepčanje. — V steklenicah po 20, 50 kr. in 1 gld.

Maža za ozeblino, ruska, do sedaj neprekosljiva. — Cena lončku 40 kr.

Fijakarski prašek, znano in priljubljeno zdravilo proti kašlju. — Cena škatljici 25 kr.

Cvet zoper protin in revmatizem odpravi vsakršne bolečine, naj bodo akutne ali kronične. — Cena steklenici 50 kr., dvanajstori 5 gld.

Voda za čiščenje obraza, tudi voda za pege imenovana, ž njo se gotovo in popolnoma odpravi vsaka nečistost kože, kakor pege, žoltine, mozoli, rudeč obraz, lišaji in druge nečistosti kože. Jamči se za neskočljivost te vode. — Cena steklenici z navodilom za rabo 70 kr.

Guarana-praški, zanesljivo sredstvo zoper migreno in jednostranski glavobol. — Cena škatljici z desetimi praški 50 kr.

Tinktura za rast las, proti izpadanju las in za obnovljenje in oživiljenje rasti las. — Cena steklenici 60 kr.

Barvilo za lase, najboljšo. — Cena z navodilom za rabo 1 gld. 60 kr.

Sredstvo zoper kurja očesa za popolno odpravo kurjih očes, bradavic in trde kože. — Steklenica s čopičem in navodilom za rabo vred 40 kr., pol dvanajstori 2 gld.

Obliz za kurja očesa, „obliz za turiste“ imenovan, Luser-jev 60 kr., moj 40 kr.

Homeopatična zdravila.

Homeopatična zdravila se preskrbé v posebnaj dobroti in čistosti v najtočnejšem potencevanju.

Vsa zdravila kakor tudi zmletja, stanjšanja in potencevanja so vedno sveža in z najmučnejšo skrbnostjo in natančnostjo pripravljena. (296—15)

V Medvode h Gruberju po dom. Tostniku!

Jutri v nedeljo 10. avgusta 1890
pri ugodnem vremenu (609)

KONCERT z godali na lok.

Išče se več gostilničar

kateri bi točil na račun, oženjen, če mogoče brez otrok, za gostilniško restavracijo „Triglav“ v Lescah na Gorenjskem, tik postaje državne železnice. Gostilnico je prevzel 1. dne decembra t. l. Kavcije je treba 150 gld. Natančnejši pogoji se izvedo pri posestnici gostilnice v Lescah ali pa v Ljubljani na sv. Petra cesti v prodajalnicah št. 66 in 16. (611-1)

J. DIMIC

puškar

v Ljubljani, Kolodvorske ulice št. 4

priporoča častitim gospodom lovecem

vsakovrstne puške, kakor tudi revolverje in različne lovske priprave, patrone in strelivo po najnižjih cenah.

Izvršuje vsa v to stroko spadajoča naročila in popravila. (615-1)

Vabilo.

V nedeljo dne 24. avgusta t. l.
ob 4^{1/2}. uri popoldne
bode

cesarjevič Rudolfova vilenica
v Divači
svečano razsvetljena.

Ob tej priložnosti bode v vilenici izborna
godba igrala vesele poskočnice.

Ustopenina za osebo: 50 kr.

K obilnemu obisku vabi (616)
gospodarski svet v Divači.

Marijacejske kapljice za želodec,

izvrstno uplivajoče pri boleznih želodca.

Preverjene pri pomanjkanju slasti do jedi, slabem želodcu, napenjanju, kislem podiranju, koliki, želodčevem kataru, zgagi, zlatenici, gnjusu in bljuvanju, glavobolji (če izvira iz želodca), krči v želodcu, zapiranjih, preoblenjenju želodca z jedjo in pijačo. — Cena steklenici z navodilom, kako se rabi, 40 kr., dvojni steklenici 70 kr.

Osrednjo razpošiljalnico ima lekar
Karol Brady, Kromeriz (Moravsko).

SVARILO! Pristne Marijacejske kapljice za želodec se mnogokrat ponarejajo in posnemajo. — Da so pristne, mora vsaka steklenica imeti rdeč zavitek z gorenjo varstveno znamko in z navodilom, kako rabiti, ki se prilepi vsakej steklenici, opomniti je, da mora navod biti tiskan v tiskarni H. Gusek-a v Kromerizu.

Marijacejske čistilne kroglice, ki se že več let z najboljšim uspehom rabijo pri zapiranjih in zabasanjih, se sedaj pogostoma ponarejajo. — Pazi naj se torej na gorenjo varstveno znamko in podpis lekarja K. Brady-ja v Kromerizu. — Cena skatljice 20 kr., zvitku a 6 skatljic gld. 1.—. Če se naprej pošlje znesek, velja poštne preste 1 zvitok gld. 1.20, 2 zvitka gld. 2.20.

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice neso nikako tajno sredstvo. Njih sestavine navedene so na navodu, kako rabiti, ki se prilepi vsakej steklenici. (798-36)

Marijacejske kapljice za želodec in Marijacejske čistilne kroglice imajo pristne: V Ljubljani lekar Piccoli, lekar Swoboda; — v Postojni lekar Fr. Baccarich; — v Škofji Loki lekar Karol Fabiani; — v Radovljici lekar Aleks. Roblek; — v Novem Mestu lekar Dominik Rizzoli, lekar Bergmann; — v Kamniku lekar J. Močnik; — v Črnomlju lekar Iv. Blažek.

V Cerkljah pri Kranji
da se takoj v najem

hiša z gostilnico

s hlevom, šupo, ledenico in vrtnom. — Kdor želi v najem vzeti, naj se prijavi pri gospodu Vavknu, županu v Cerkljah. (610-2)

! Dobro, po ceni in hitro!

napravlja telegrafne in telefonske zveze
in tudi popravlja šivalne stroje

JOSIP AUSPITZER,

strokovni mehanik z Dunaja, (605-2)

v Ljubljani, v Židovskih ulicah št. 4.

Vsprejme se

ekspeditorica

pri (608-2)

c. kr. poštne uradu pri sv. Juriji na Ščavnici.

Jutri v nedeljo zadnji dan!

TRABER-jev

MUZEJ

na cesarja Josipa trgu.

Ustopenina (601)

krajc. 10 krajc.

!! Žrebanje že v četrtek!!

Srečke Dunajske

razstave.

(505-41)

2 glavna 50.000 gold.
dobitka vrednosti.
vsak po

Vsaka srečka veljavna za
obe žrebanji.

Drugo žrebanje
15. oktobra.

Srečke po 1 gold. Uprava razstavine loterije
Dunaj, Rotunda.
V Ljubljani prodaja srečke C. C. MAYER.

Prva Brnska manufakturna razpošiljalnica

BERNHARD TICHOU, BRNO,

Zelny trh št. 18

razpošilja po poštne povzetji:

(267-19)

Raje Crepe čista volna, dvojno širok, 10 metrov gld. 5.—.	Domače platno 1 kos 30 vatl. 4/4 gl. 4.50. 1 kos 30 vatl. 3/4 gl. 5.50.	Garnitura iz ripsa obstoječa iz 2 posteljnih pregrinjal in z namiznega prta s svil. resami, gl. 4.—.	Ženske srajce iz šifona in platna, s fino vezenino, 3 kom. gld. 2.50.
Nouveautés v blagu za žensko obleko modno progasto in križ- sto, dvojno široko, 10 metrov gld. 8.—.	King tkanina boljša nego platno, 1 kos 30 vatlov 3/4 gl. 6.—.	Tuniške portièeres za jedno okno, kompletno, dva dela, gld. 3.50.	Ženske srajce iz močnega platna, z zob- častim obšivom, 6 komadov gld. 3.25.
Pisano praktično blago za do- mačo obleko, 10 metrov gld. 4.—.	Chiffon 1 kos 30 vatl., la. gl. 7.50. najboljše baže gld. 6.50.	Garnitura iz jute 2 posteljni pregrinjali in 1 mizni prt z resami, gl. 3.50.	Moške srajce lastni izdelek, bele ali bar- vaste, 1 kos la. gld. 1.80, la. gld. 1.20.
Gladkobarvasto modno blago v vseh novih barvah, dvojno široko, 10 metrov gld. 5.—.	Canevas 1 kos 30 vatl. lila gl. 4.80. 1 k. 30 vatl. rdeč gl. 5.20.	Zastor iz jute turški vzorec, kompletni zastor gld. 2.30.	Delavske srajce iz Rumburškega oxforda, kompletno velike, 3 komadi gld. 2.—.
Prejnati canevas 1 kos 30 vatlov, lila in rdeč, gld. 6.—.	Oxford ki se sme prati, dobre baže, 1 kos 30 vatlov gld. 4.50.	Holandski ostanki posobnih preprog 10—12 metrov dolgi, osta- nek gld. 3.60.	Normalne srajce kompletne, velike, 1 kom. gld. 1.50.
Chevron novovrstno, progasto bla- go, dvojno široko, 10 metrov gld. 5.50.	Zephir za srajce najboljše in najpriporočlj- vejši, 1 k. 30 vatl. gl. 6.50.	Novejši francoski DOILS ki se sme prati, prekrasen počrk, 10 metrov gl. 3.50.	Normalne hlače kompletne, velike, 1 kom. gld. 1.50.
Trinitnik dobre baže, 10 metrov gld. 2.80.	Raje Rips v vseh barvah, 10 metrov gld. 3.50.	Platnene rjuhe brez šiva, dobro domače platno, 3 kom. gld. 3.50.	Letno ogrinjalo 3/4 dolgo, gld. 1.20.
Črni terno saksonski fabrikat, dvojno širok, 10 metrov gld. 4.50.	Boston ki se sme prati, najnovejši počrk, 10 metrov gl. 3.—.	Platnene Java-brisače z vzornimi resami, 6 ko- madov gld. 2.10.	Šabracka najboljši izdelek, 190 cm. dolga, 130 cm. šir., gl. 1.50. Cesarskorumena fjakarska šabracka 1 kom. gld. 2.50.

Uzorci zastonj in franko. — Ilustrovani modni časnik „BRÜNER NEUHEITEN“ zastonj in franko.